

NU MÅ AKADEMIKERLEDEN GODT SNART STOPPE

Politikere, meningsdannere og erhvervsfolk kritiserer universiteterne for at skabe akademiske uddannelsessnobber, som er for fine til andet end drømmejobbet. Men drømmejobbet er på vej ud. Det er fordomsfuldhed over for akademikere desværre ikke.

Af CLAUS HOLM,
instituttleder, DPU, Aarhus Universitet

Fordommene mod akademikere nærmer sig et niveau, der er Holberg værdigt. De udfører pseudoarbejde, de er for mange, de er forkerte, de bliver for dygtige, de er forkælede, og de er snobbete, lyder det. Stik imod det faktum, at veluddannet akademisk arbejdskraft fortsat løfter produktiviteten i danske virksomheder. Ikke desto mindre falder der verbale tæsk. Efter sigende skulle ledige nyuddannede akademikere være for fine til at arbejde i Netto, mens de søger drømmejobbet. Men er akademikere virkelig for fine til andet end drømmejobbet – eller er de verbale tæsk 'blot' en del af dansk fordomsfuldhed over for akademikere?

Historien om akademikerskepsis er ikke ny. Helt tilbage i 1723 skildrede Ludvig Holberg sin antipati for by-akademikeren og sin sympati for bonden på landet i sin måske mest berømte komedie "Erasmus Montanus".

Rasmus Berg vender tilbage til sin fødeegn fra universitetet i København. Ikke alene med en fin akademisk grad, men også for fin til at blive kaldt Rasmus. Erasmus Montanus vil han kaldes – eller Monsieur Montanus.

Forventningerne er store. Selv om faren, Jeppe, synes, det er underligt, at Rasmus skriver breve på latin til ham, så tror forældrene alligevel, at Rasmus alene ved sin hjernekraft "kan udrette mere vort hus til nytte i en time end den anden (hans bror Jacob) på et år". Den lærde skulle skaffe brød på bordet.

Så skuffelsen er tilsvarende stor. Forældrene og folk på fødeegnen finder ud af, at Rasmus er blevet til en arrogant og bedrevende akademiker – en blærerøv. Erasmus tryner sine omgivelser med logik, lærdom og latin, så de bogstaveligt talt bryder sammen i gråd. Det gør man ikke ustraffet. Det går tilbage for Erasmus Montanus. I stedet for beundring får han kritik. For Erasmus forbinder sig ikke med den praktiske verden – ikke før han bliver truet med tæsk og med afbrydelse af forbindelsen til sit livs kærlighed Lisbed, hvis han ikke overgiver sig til datidens folketro på, at 'jorden er flak som en pandekage'.

Hvad kan vi lære af den 300 år gamle komedie?

To ting.

Det er klart, at hvis man – som Erasmus Montanus – ender i akademisk hovmod, så går det galt. Man fatter ikke, hvordan al den nye viden og lærdom skal nytte i praksis. Det bliver til selvtilstrækkelighed.

Og for det andet lærer komedien os, at indbildskheden ikke kun gælder akademikerne. Også praktikerne kan være for fine på den og tryne akademisk viden. Selv når den er sand (i nutiden er denne pointe mindre anerkendt – det er måske en af årsagerne til akademiker-'bashingen').

Men har vi stadig brug for at tæske hovmod ud af akademikere?

Ja, men kun til en vis grad, for man har 'tæsket løs' i et stykke tid.

For danske politikere og universiteter har siden 2007 været i fuld gang med at sikre uddannelsernes relevans. 00'ernes vækst i opta-

get på akademiske uddannelser er udjævnet i 2010'erne. Fokus på beskæftigelsesmuligheder og match mellem udbud og efterspørgsel er historisk stærkt.

Alle – ikke mindst de studerende – ved, at der er brug for færre akademikere, og at de, der uddannes, skal være anvendelige og finde beskæftigelse i flere sammenhænge. Af samme grund lægger universiteterne i dag mere vægt på den forskningsbaserede undervisnings relevans for de kommende kandidaters beskæftigelse.

Lektor Lars Geer Hammershøj, DPU, Aarhus Universitet, har formuleret det sådan, at universiteterne er ved at vende tilbage til det hovedformål og succeskriterium, de historisk set har opfyldt ved at forberede studerende til professionel beskæftigelse – et hovedformål, de nu igen søger at realisere, men med henblik på et foranderligt arbejdsmarked.

Universiteterne ved med andre ord godt, at deres eksistensberettigelse ikke alene hviler på at henvise til forskningens Einstein-øjeblikke. Universiteternes udnyttelse af intelligensreserven og skabelsen af mønsterbrydere i et stadigt større masseuniversitet giver heller ikke andet end historiske klap skuldrene.

I dag – og i fremtiden – vil universiteterne i stigende omfang fokusere på at forberede kandidaterne til beskæftigelse. Og ikke kun i drømmejobbet.

For job- og efterspørgselssituationen er usikker og foranderlig. Det ved de danske studerende allerede godt. De har hørt, at drømmejobbet ikke eksisterer, og at fremtidens karriere nok snarere udgør en mosaik med forskellige typer af job på et foranderligt arbejdsmarked. Mit bud er, at det vil intensivere den søgning efter forskellige og nye jobs, som allerede er et dominerende træk ved især yngre arbejdskrafts søgning i Danmark.

Af samme grund bliver universiteternes og de studerendes fælles ambition at skabe en relevant akademisk uddannelse. Også til gavn for Netto. Så mens drømmejobbet er på vej bort, så drømmer jeg om, at dansk fordomsfuldhed over for akademikere går samme vej.

